Република Македонија

Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

Република Македонија
АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО
ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
Бр. 03-1141/1
12.12.2017 год
СКОПЈЕ

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2016 ГОДИНА СО ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Скопје, 2017 година

СОДРЖИНА

Извештај на независниот ревизор	3 -4
1. Вовед	5
2. Биланс на приходи и расходи	6
3. Биланс на состојба	7
4. Белешки кон финансиските извештаи	8-26

Б и Љ,
Боро и Љупчо
д.о.о. - Скопје

Ревизија, Проценка
и Финансиски

Консалтинг

Дрезденска бр 52
91000 Скопје

Македонија

Тел: + 389 (02) 3066-604
+ 389 (02) 3061-185
Факс:+389 (02) 3094-919

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До Раководството на
Агенцијата за супервизија на капитално финансирано
Пензиско осигурување МАПАС Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје што ги вклучуваат билансот на приходи и расходи за деловната 2016 година, билансот на состојба на 31 декември 2016 година, како и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување МАПАС Скопје, заклучно со 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност за годината што заврши тогаш во согласност со законските прописи во Република Македонија што го регулираат работењето на непрофитните организации.

Скопје, 05 декември 2017 година

Овластен ревизор

Борислав Атанасовски

Ревизија, проценка и
финансиски консалтинг
Б и Љ, Боро и Љупчо
д.о.о - Скопје

Управител

Атанасовски Борислав

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2016 ГОДИНА

1. Вовед

Во овој документ се содржани финансиските извештаи на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст Агенцијата), кои се состојат од билансот на состојба на 31 декември 2016 година и билансот на приходите и расходите за 2016 година, како и белешките кон финансиските извештаи согласно сметководствените принципи и стандарди. Со измените на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, во 2011 година Агенцијата се стекна со финансиска независност и сметководството го води согласно Законот за сметководство за непрофитни организации, Правилникот за сметководство за непрофитни организации и прифатените сметководствени принципи и стандарди, со цел точно, вистинито, сигурно, сеопфатно, благовремено, ажурно и поединечно искажување на билансните позиции, со состојба на средствата, обврските, изворите на средства, приходите и расходите и резултатите од работењето.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со Законот за сметководство за непрофитни организации. Оваа одговорност вклучува: креирање, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка, избирање и примена на сметководствени политики, како и правење сметководствени процени кои што се разумни во дадените околности.

Одговорност на сметководителот

Одговорноста на сметководителот бара почитување на етичките барања, како и планирање и извршување на сметководството на начин кој ќе овозможи да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи немаат материјално погрешно прикажување. Сметководственото евидентирање, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и прописи и на разумноста на сметководствените процени направени во текот на годината, како и оценка на вкупното презентирање на финансиските извештаи.

2. Биланс на приходи и расходи

од 01 јануари до 31 декември 2016 година

Во 2016 година приходите и расходите на Агенцијата се како што следат:

(во денари)

	Белешка[1]	2016	2015
Приходи во 2016 година	**4.3.0**	**51.529.193**	**46.066.072**
Приходи од надоместоци	4.3.0а	51.069.387	45.601.459
Приходи од камати	4.3.0б	459.806	464.613
Расходи во 2016 година	**4.3.1**	**42.020.973**	**38.576.059**
Потрошени материјали	4.3.2	578.016	559.689
Потрошена енергија (комуналии)	4.3.3	1.340.324	1.290.177
Инвестиционо одржување на средствата	4.3.4	0	98.200
Други услуги	4.3.5	5.159.125	5.292.209
Превозни –транспортни услуги	4.3.6	80.270	112.997
Издатоци за реклама и репрезентација	4.3.7	353.760	358.710
Наемнини	4.3.8	239.487	161.142
Други материјални расходи	4.3.9	398.779	436.614
Провизија за платен промет	4.3.10	32.414	33.961
Премии за осигурување на лица	4.3.11	84.949	74.917
Дневници за службени патувања и патни трошоци	4.3.12	580.454	771.114
Надоместоци за трошоци на работници и граѓани	4.3.13	74.250	0
Негативни курсни разлика	4.3.14	0	539
Членарини	4.3.15	379.350	359.350
Интелектуални и други услуги	4.3.16	2.287.684	1.814.349
Останати други расходи	4.3.17	214.446	291.882
Средства за градежни објекти	4.3.18	14.396	35.498
Средства за опрема	4.3.19	4.406.766	1.009.107
Други капитални средства	4.3.20	2.644.969	1.114.007
Основни плати и надоместоци	4.3.21а	16.746.639	18.316.151
Придонеси од плати	4.3.21б	6.194.018	6.371.854
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	4.3.22	210.877	73.592
Добивка пред оданочување		**9.508.220**	**7.490.013**
Данок на добивка	5.1.9	120.747	113.662
Добивка по оданочување	5.1.10	**9.387.473**	**7.376.351**

[1] Броевите дадени во белешки се референца за објаснувањата презентирани во точката 4

3. Биланс на состојба на 31 декември 2016 година

Заклучно со 31.12.2016 година средствата, обврските и капиталот на Агенцијата се како што следат:

(во денари)

	Белешка[2]	2016	2015
СРЕДСТВА		**66.653.739**	**51.274.487**
Парични средства на сметка	5.1.0	11.107.768	7.865.980
Постојани средства	5.1.1	90.671.650	80.427.182
Амортизација	5.1.2	(66.136.358)	(61.842.671)
Краткорочни депозити	5.1.3	25.000.000	20.000.000
Активни временски разграничувања	5.1.4	6.010.679	4.823.996

ОБВРСКИ И ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА		**66.653.739**	**51.274.487**
Извори на средства		24.535.292	18.584.511
Деловен фонд	5.1.5а	24.414.944	18.464.163
Останат фонд	5.1.5б	120.348	120.348
Вкупно обврски		42.118.447	32.689.976
Обврски кон добавувачи	5.1.6	938.065	310.849
Обврски кон државата	5.1.7	79.163	120.887
Пасивни временски разграничувања	5.1.8	604.706	1.149.200
Добивка по оданочување	5.1.10	40.496.513	31.109.040

Белешките се интегрален дел кон овие финансиски извештаи.

[2] Броевите дадени во белешки се референца за објаснувањата презентирани во точката 5

4. Белешки кон финансиските извештаи

а. Основни активности

Агенцијата е основана во јули 2002 година, од страна на Владата на Република Македонија. Агенцијата е основана заради вршење супервизија на работењето на пензиските друштва и на пензиските фондови, а со крајна цел да ги заштити интересите на членовите на пензиските фондови (осигурениците). Со Агенцијата раководи Совет на експерти кој ги донесува финансиските извештаи. Агенцијата има својство на правно лице и за својата работа одговара пред Собранието на Република Македонија. Таа врши супервизија на работењето на пензиските друштва, пензиските фондови и на чуварите на имот, како и на нивните финансиски извештаи во согласност со важечките закони и регулативи. Покрај финансиските извештаи, Агенцијата подготвува и годишен извештај за своето работење кој го поднесува до Собранието на РМ, а изготвува и објавува годишен извештај за состојбите во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување.

б. Основа за презентирање на финансиски извештаи

Презентираните финансиски извештаи се подготвени согласно стандардите на постојните закони односно согласно Законот за сметководство на непрофитни организации.

в. Признавање на приходите и расходите за 2016 година

Признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции значи приходите, односно расходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале, според критериумот на мерливост и расположливост.

Во продолжение ќе бидат детално образложени содржинските елементи на одделните позиции во финансиските извештаи на Агенцијата.

4.3.0 Приходи **51.529.193 денари**

Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок до 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Агенцијата е одговорна за наплата на приходите кои ги остварува од вршење на работите од својата надлежност. Согласно член 56 став (3) од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: "Законот") работењето на Агенцијата се финансира од надоместоците кои ги наплатува од пензиските друштва. Согласно Законот, висината на тие надоместоци ја утврдува Советот на експерти на Агенцијата, на која согласност дава Собранието на Република Македонија. Агенцијата остварува и приходи од камата врз основа на отворен депозит по видување за средствата депонирани на трансакциската сметка и приходи од камата по орочен депозит во деловна банка. Орочените депозити се средства кои го претставуваат резервниот фонд на Агенцијата.

Во продолжение е даден подетален преглед на неданочните приходи согласно билансните ставки.

4.3.0а Приходи од надоместоци

Приходите од надоместоците кои Агенцијата ги оствари во 2016 година се како што следува:

(во денари)

	КБ Прво друштво	Нов пензиски фонд	ВКУПНО
Приходи врз основа на надоместок (0,8%)	25.358.482	22.826.281	**48.184.763**
Приходи врз основа на други надоместоци	1.422.012	1.462.612	**2.884.624**
Вкупно приходи од надоместоци	**26.780.494**	**24.288.893**	**51.069.387**

Како што е претставено во табеларниот приказ, врз основа на „Приходи од надоместоци" во 2016 година беа остварени вкупно **51.069.387 денари.**

Тие приходи се остварени врз две основи:

а) месечен надоместок кој Агенцијата го наплаќа од друштвата, како процент од вкупните придонеси уплатени во претходниот месец во пензиските фондови со кои управуваат тие друштва и кој за **2016** година изнесуваше **0,8%.** Надоместокот е утврден со *Одлука за висината на месечниот надомест за 2016 година што Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување го наплатува од пензиските друштва*, бр. 02-1328/3 од 09.11.2015 година ("Службен весник на РМ" бр. 27/2016);

б) приходи од други надоместоци кои ги наплаќа Агенцијата од пензиските друштва а се наменети за покривање на тековни трошоци за организирање на испити за агентите и водење на регистерот на агенти, спроведување на постапка за давање согласност на договори склучени меѓу пензиско друштво и правно лице кое врши услуги со хартии од вредност, надоместок за пристап кон информациониот систем на Агенцијата и промена на сопственичка структура или вршење статутарни измени и други ситуации кои повлекуваат ангажирање на дополнителни ресурси и трошоци од страна на Агенцијата. Надоместоците се утврдени со *Одлука за утврдување на висината на надоместоците што Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување ги наплатува од пензиските друштва* 02-1566/7 од 11.12.2013 година ("Службен весник на РМ" бр.51/2014).

Приходите на Агенцијата во 2016 година бележат пораст околу 12% во споредба со претходната година. Главните индикатори за порастот на приходите на Агенцијата се: зголемување на бројот на членови во вториот и третиот пензиски столб, од чии уплати се наплатува 0,8% како надоместок за Агенцијата и зголемување на просечната бруто плата во Република Македонија.

4.3.0б Приходи од камата

Приходите од камати кои Агенцијата ги оствари во 2016 година беа следни:

(во денари)

	Халкбанк	Еуростандард банка	Силк Роад банка	ВКУПНО
Приходи од камата на депозит по видување	14.538	0	**0**	**14.538**
Приходи од камата на орочен депозит	189.218	206.106	49.821	**445.145**
Приходи од позитивни курсни разлики	123	0	0	**123**
Вкупно приходи од камата и позитивни курсни разлики	**203.879**	**206.106**	**49.821**	**459.806**

Во 2016 година, Агенцијата оствари вкупни приходи од камата и позитивни курсни разлики во износ од **459.806** денари. Приходите од камата се остварени врз две основи: - приходи од камата врз основа на отворен депозит по видување во износ од 14.538 денари и приходи од камата на орочен депозит која се пресметува и исплаќа на крајот на периодот на орочување на депозитот во износ од 445.145 денари.

4.3.1 Расходи во 2016 **42.020.973 денари**

Расходите на непрофитните организации во смисла на член 13 став (3) од Законот за сметководство на непрофитни организации се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале, доколку се платени во пресметковниот период (до 31 декември во тековната деловна година) или се платени во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

Како расходи за 2016 година, се јавуваат следните ставки:

4.3.2 Потрошени материјали

Врз основа на потрошени материјали, расходите во Агенцијата во 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
40000	Потрошено гориво	363.064	408.520
40001	Потрошени канцелариски материјали	115.750	87.034
40024	Останат инвентар-телефон	0	15.222
40028	Останат ситен инвентар	99.202	48.913
400	**Потрошени материјали**	**578.016**	**559.689**

Потрошени материјали се издатоци за набавка на: гориво, канцелариски материјали и ситен инвентар. Од податоците во табеларниот преглед, може да се заклучи дека во наведените ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на остварените во претходната година, освен во ставката ”Останат ситен инвентар” каде што има зголемување на трошоците споредени со претходната година поради тоа што во 2016 година набавени се против пожарни апарати, сандаче за прва помош како и мрежен гига битен свич.

4.3.3 Потрошена енергија (комуналии)

Врз основа на потрошена енергија, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
40102	Електрична енергија	610.578	573.042
40103	Комунални услуги	27.384	27.384
40104	Комуналии-топлинска енергија	702.362	689.751
401	**Потрошена енергија (комуналии)**	**1.340.324**	**1.290.177**

Расходите за потрошена енергија (комуналии) се однесуваат за направени издатоци за: електрична енергија, топлинска енергија и комунален отпад. Од податоците во табеларниот преглед, може да се заклучи дека во наведените ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на остварените во претходната година.

4.3.4 Инвестиционо одржување на средствата

Расходите на Агенцијата врз основа на инвестиционо одржување на средствата, во 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
40210	Инвестициско одржување на средствата	0	98.200
402	**Инвестициско одржување на средствата**	**0**	**98.200**

Во оваа категорија не се евидентираат трошоци бидејќи набавката не е реализирана поради добиена повисока понуда од планираните средства во 2016 година.

4.3.5 Други услуги

Врз основа на други услуги, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
40301	Поштенски услуги	352.800	356.171
40303	Чистење на простории	285.811	236.629
40305	Телефон	414.625	442.840
40306	Услуги за копирање, печатење и ковертирање	202.222	217.167
40308	Надомест за паркинг простор	28.800	1.801
40311	Одржување на софтвер	2.549.591	2.377.970
40312	Сметки за телевизија	10.996	9.138
40313	Одржување на возило	223.909	404.237
40314	Одржување на опрема	1.064.549	1.232.844
40316	Одржување (поравки) на објект	25.822	13.412
403	**Други услуги**	**5.159.125**	**5.292.209**

Во оваа категорија на трошоци влегуваат: поштенски услуги, фиксна и мобилна телефонија, сметки за телевизија (кабловска), услуги за копирање, печатење и ковертирање, чистење на просториите, надомест за паркинг простор, одржување на софтвер, одржување на опрема (ИБМ хардверска опрема, принтери, алармен систем и друга опрема), одржување и услуги за возила, одржување и поправки на објект и други услуги кои се користат за тековни потреби. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во трошочните ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година, освен во неколку ставки и тоа зголемување на трошоците има во ставката за ''Надомест за паркинг простор'' за службените возила на Агенцијата, поради тоа што во 2015 година не се користени услуги за паркинг простор.

4.3.6 Превозни –транспортни услуги

Врз основа на превозни транспортни услуги, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
40400	Превозни – транспортни услуги	80.270	112.997
404	**Превозни – транспортни услуги**	**80.270**	**112.997**

Расходите за превозни–транспортни услуги се однесуваат за направени издатоци за такси услуги за потребите на вработените на Агенцијата.

4.3.7 Издатоци за реклама и репрезентација

Издатоците за реклама и репрезентација во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

			(во денари)
		2016	**2015**
40501	Издатоци за репрезентација	286.727	256.185
40502	Издатоци за реклама	67.033	70.933
40503	Трошоци за подароци	0	31.592
405	**Издатоци за реклама и репрезентација**	**353.760**	**358.710**

Во оваа категорија спаѓаат издатоци за репрезентација (бифе на Агенцијата и службени ручеци) како и издатоци за реклама (реклама во Златна книга и рекламен материјал за потребите на Меѓународната конференција ”Ден за пензиска свесност” организирана од страна на Агенцијата.

4.3.8 Наемнини

Врз основа на наемнини, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

			(во денари)
		2016	**2015**
40801	Наем на деловен простор	6.000	6.000
40802	Наем на опрема	56.815	35.377
40804	Наем на сали и амфитеатри	29.449	0
40890	Наем на Интернет линија	147.223	119.765
408	**Наемнини**	**239.487**	**161.142**

Трошоците за наемнини вклучуваат трошоци за изнајмувања на канцелариски и друг тип на простор, изнајмување на канцелариска опрема како и изнајмување на интернет линија. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во тие трошочни ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година. Зголемување се бележи во ставката ”Наем на сали и амфитеатри” поради изнајмување на сала за организирање за испит за агенти.

4.3.9 Други материјални расходи

Другите материјални расходи во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

			(во денари)
		2016	**2015**
40902	Списанија и службена литература	85.400	91.359
40903	Издатоци за средства за хигиена	29.700	29.700
40904	Обезбедување на простор (имот)	33.072	37.984
40909	Други материјални расходи	125.800	170.800
40930	Расходи за регистрација на возила	10.027	8.011
40991	Услуги за патарини	114.780	108.760
409	**Други материјални расходи**	**398.779**	**436.614**

Во оваа категорија спаѓаат трошоците за списанија и стручна литература, патарини, трошоци за хигиена, обезбедување на простор и други материјални расходи (надоместок за размена на берзански податоци и благајна – материјални трошоци). Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во горенаведените трошочни ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на остварувањата во претходната година.

4.3.10 Провизија за платен промет

Врз основа на провизија за платен промет, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
41000	Провизија за платен промет	17.160	17.680
41001	Провизија за купопродажба на девизи	12.999	16.086
41002	Провизија за платен промет (за орочениот депозит)	1.920	0
41003	Провизија за платен промет (за дебитна картичка)	335	195
410	**Провизија за платен промет**	**32.414**	**33.961**

Во оваа категорија се вклучени трошоците за платен промет за дневни налози за плаќање, провизија за купопродажба на девизи за плаќање во странство, провизија за платен промет за дебитна картичка која се користи за потребите на Агенцијата како и провизија за орочените депозити.

4.3.11 Премии за осигурување

Врз основа на премии за осигурување, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
41200	Осигурување на возила	63.438	27.667
41202	Премии за осигурување на лица (патничко осигурување)	1.584	1.170
41203	Осигурување на имот	19.927	14.331
41204	Осигурување од незгоди	0	31.749
412	**Премии за осигурување**	**84.949**	**74.917**

Во оваа категорија се вклучени трошоците за патничко осигурување за службени патувања на вработените во странство, зелен картон – осигурување на службените возила во странство и осигурување на имот. Од прикажаните податоци во табеларниот преглед може да се заклучи дека во предметните трошочни ставки за 2016 година нема значително отстапување во однос на нивните остварувања во претходната година.

4.3.12 Дневници за службени патувања и патни трошоци

Врз основа на патни и дневни трошоци, расходите во Агенцијата во 2016 година беа како што следи:

		2016	2015
			(во денари)
41300	Службен пат во странство – транспортни трошоци	60.721	214.848
41301	Службен пат во странство – дневници	267.195	297.501
41302	Службен пат во странство – сместување	36.892	73.840
41305	Сопствено возило за службени цели	100.746	17.925
41307	Службен пат во земјата – сместување	101.700	147.000
41308	Службен пат во земјата – патни трошоци	13.200	20.000
413	**Дневници за службени патувања и патни трошоци**	**580.454**	**771.114**

Трошоците за службени патувања во земјата и странство опфаќаат: трошоци за сместување, исхрана и за превоз. Пресметката и исплатата на тие трошоци беше реализирана според Уредбата за издатоците за службени патувања и селидби во странство што на органите на управата и управните организации им се признаваат во материјални трошоци („Службен весник на Република Македонија" бр.50/2000, 64/2001, 110/2008, 82/2010, 12/2012, 5/2013, 1/14 и 90/14), која почна да се применува од 01.01.2015 година. Во оваа категорија, исто така, се вклучени и исплатите за користење на сопствено возило за службени цели. Во ставката "Службен пат во земјата – сместување" евидентирани се трошоците за организирање "Тим билдинг" на вработените во Агенцијата. Во ставките на оваа категорија евидентно е зголемување во однос на остварувањата во претходната година кај трошоците за "Сопствено возило за службени цели", а се должи на почести поправки и сервисирања на службените возила на Агенцијата во текот на 2016 година.

4.3.13 Надоместоци за трошоци на работници и граѓани

Врз основа на надоместоци за трошоци на работници и граѓани, расходите во Агенцијата во 2016 година беа како што следи:

		2016	2015
			(во денари)
41403	Лекарски преглед	74.250	0
414	**Лекарски преглед**	**74.250**	**0**

Во оваа категорија евидентирани се трошоци за систематски здравствен преглед на вработените на Агенцијата, бидејќи прописите во РМ условуваат лекарскиот преглед на вработените да се изврши на секои 18 месеци.

4.3.14 Негативни курсни разлики

Врз основа на негативни курсни разлики, расходите во Агенцијата во 2016 година беа како што следи:

		2016	2015
			(во денари)
41500	Негативни курсни разлики	0	539

415	**Негативни курсни разлики**	**0**	**539**

Во оваа категорија не се евидентирани трошоци бидејќи не настанаа негативи курсни разлики кои се појавуваат при купородажба на девизи за службен пат во странсво и нивно враќање на жиро сметката на Агенцијата.

4.3.15 Членарини

Врз основа на членарини, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
41602	Членарини во меѓ.здруженија	339.350	339.350
41603	Членарини во нац.здруженија	40.000	20.000
416	**Членарини**	**379.350**	**359.350**

Во оваа категорија се содржани трошоците за членарина на Агенцијата во ИОПС (Меѓународна организација за пензиски супервизори), како и трошоците за членарина во ОРМ (Организација на работодавачи на Македонија).

4.3.16 Интелектуални и други услуги

Врз основа на интелектуални и други услуги, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
41701	Надомест за надворешен член на Советот на експерти	664.072	642.600
41702	Други услуги-проценител, нотар	10.966	0
41705	Други договорни услуги	226.044	253.161
41706	Превод, лектор	78.174	72.748
41712	Надомест за вработени	993.838	4.654
41721	Надворешна ревизија на финансиски извештаи	187.667	117.410
41723	Истражување на јавното мислење	0	54.500
41731	Обуки за стручно усовршување	102.444	617.134
41732	Семинари и конференции	24.479	52.142
417	**Интелектуални и други услуги**	**2.287.684**	**1.814.349**

Во оваа категорија се евидентирани трошоците поврзани со: надоместок за надворешните членови на Советот на експерти, преводи (веб страна и превод на Извештајот за состојбите на КФПО), трошоци за лекторирање, трошоци за проценител (проценка на службените возила), обуки за стручно усовршување, како и трошоци за учество на семинари и конференции на вработените во Агенцијата. Во оваа категорија се евидентирани трошоците за услуги на ревизија на финансиски извештаи, сертификација ИСМС-ИСО 27001, ресертификација ИСО 9001, трошоци за безбедност и здравје при работа, трошоци за меѓународната конференција " Ден за пензиска свесност" организирана од

страна на Агенцијата како и трошоци за надомести за вработените на Агенцијата (регрес за годишен одмор и надоместоции за комисии).

Разликата на вредностите во 2016 година во однос на претходната година е резултат на различно книговодствено евидентирање односно, трошоците за "Надомести за вработените" кои се причина за отстапувањето, односно зголемувањето на расходите во таа категорија во однос на остварувањата во претходната година, бидејќи во претходната година овие трошоци беа планирани во Финансискиот план за 2015 година и исплатени од категоријата "Основни плати и надоместоци".

4.3.17 Останати други расходи

Останатите други расходи на Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
41801	Др.расходи – огласи	46.664	29.772
41812	Останати јавни давачки	167.782	262.110
416	**Останати др.расходи**	**214.446**	**291.882**

Во оваа категорија се евидентирани трошоците за огласи за јавни набавки и барање мислења од Советот за јавни набавки како и останати јавни давачки кои се однесуваат на јавни/државни институции.

Според презентираните податоци во табеларниот приказ, во наведените ставки за 2016 година не се забележува отстапување во однос на претходната година.

4.3.18 Средства за градежни објекти

Врз основа на ангажирани средства за градежни објекти, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
4406	Изградба, реконструкција и адаптација на деловен простор	0	35.498
4409	Други средства за градежни објекти	14.396	0
440	**Средства за градежни објекти**	**14.396**	**35.498**

Во оваа категорија се евидентирани трошоците за поправка на кровот на деловниот објект на Агенцијата. Во 2016 година немаше други градежни активности.

4.3.19 Средства за опрема

Врз основа на набавка на опрема, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
44100	Средства за опрема	0	29.205
44103	Друга опрема	0	232.790
44107	Средства за компјутерска опрема	134.181	747.112
44112	Компјутерска опрема и сервери од	4.272.585	0

	резервен фонд		
440	**Средства за опрема**	**4.406.766**	**1.009.107**

Во оваа категорија се евидентирани трошоците за набавка на компјутерска опрема,сервери и мрежна опрема како и миграција, инсталација конфигурација и поврзување на системите. На седница на Советот на експерти одржана на 22.02.2016 година донесена е Одлука за користење на средствата од резервниот фонд на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Во 2016 година од средствата на резервниот фонд на Агенцијата, согласно Финансискиот план за 2016 година, потрошени се вкупно **4.272.585 денари** и тоа за набавка на нови сервери како и миграција, инсталација конфигурација и поврзување на системите.

Разликата на вредностите во 2016 година во однос на претходната година е резултат на различно книговодствено евидентирање односно, трошоците од резервен фонд во претходната година се книжеа посебно т.е се евидентираа како намалување на резервниот фонд.

Во изминатиов период Агенцијата својот информатички систем го темели на три сервери и еден дисковен простор (storage) со дел за бекап, кои се набавени во 2006 година. Тие беа дотраени, сметководствено немаа вредност и скапи беа за одржување и поради тоа, се заменети со нови сервери.

Новите сервери имаат три годишна гаранција и поддршка. За старите сервери Агенцијата имаше голем трошок за поддршка и одржување. Со набавка на новите сервери Агенцијата три години ќе има значително намалени трошоци за одржување на ИБМ хардверска опрема.

4.3.20 Други капитални средства

Врз основа на други капитални средства, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
44201	Книги во библиотека	0	5.598
4421	Набавка на софтвер, лиценци	2.644.969	1.079.381
442300	Канцелариски мебел	0	29.028
442	**Други капитални средства**	**2.644.969**	**1.114.007**

Под други капитални средства се подразбираат издатоците за набавка на софтвери, кои Агенцијата ги користи за извршување на своите надлежности. Набавките се реализирани согласно Законот за јавни набавки и тие се сметаат за инвестициски активности со оглед на подолгиот век на траење и големината на вредноста на средствата. Евидентирањето е во моментот на плаќање на обврската по претходно добиена фактура и испратница. Во тие ставки се забележува зголемување во однос на претходната година поради набавката на нови софтверски лиценци и надградба на постојниот софтвер за членство (ИТ системот на Агенцијата) како и трошоци за антивирусна заштита и виндоус лиценци. Зголемувањето на трошоците се должи на адаптивното одржување односно за услуги на развој на нови компатибилни софтверски решенија каде што во 2016 година во споредба со претходната година имаше покачување од 22% на цената на услугата.

4.3.21 Вкалкулирани плати

Врз основа на вкалкулирани плати, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

4.3.21 **460 Вкалкулирани плати (а + б)** **22.940.657 денари**

4.3.21а. *Основни плати*

(во денари)

		2016	2015
46000	Основни плати – функционери	2.712.870	2.599.228
46001	Основни плати вработени	12.603.700	14.145.372
46007	Персонален данок	1.430.069	1.571.551
	Вкупно плати	**16.746.639**	**18.316.151**

4.3.21б. Придонеси од плати

		2016	2015
46002	Придонес за ПИОМ	4.129.350	4.247.906
46003	Придонес за здравствено осигурување	1.674.672	1.722.742
46005	Придонес за дополнит. здравство	114.692	118.006
46004	Придонес за вработување	275.304	283.200
	Основни придонеси од плата	**6.194.018**	**6.371.854**

Платите и придонесите од плата на вработените и на именуваните лица се регулираат согласно важечките законски прописи и интерните акти на Агенцијата. Согласно законските измени и дополнувања на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РМ” 98/2012) со Агенцијата раководи Советот на експерти, кој е составен од Претседател на Советот на екперти, два внатрешни и два надворешни членови. Претседателот и внатрешните членови се редовно вработени во Агенцијата, така што вкупниот број на вработени во Агенцијата изнесува 31.

Во оваа категорија се забележува намалување во однос на претходната година поради тоа што во 2016 година дел од вработените користеа породилно и други боледувања на терет на Фондот за здравствено осигурување. Исто така намалувањето се должи на тоа дека во Финансискиот план за 2016 година трошоците за надоместоци за вработени беа планирани и исплатени од категоријата ”Интелектуални и други услуги”.

Согласно измените на Законот за персонален данок на доход и Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, платите за 2016 година се пресметани со примена на даночното ослободување од 7.357 денари, додека стапките за задолжителни придонеси и персонален данок на доход останаа исти (данок на доход 10%, придонесот за пензиско инвалидско осигурување изнесуваше 18%, придонесот за здравствено осигурување 7,3%, за вработување 1,2% и дополнителниот придонес за професионално заболување 0,5%).

4.3.22 Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот

Врз основа на даноци и придонеси кои не зависат од резултатот, расходите во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

(во денари)

		2016	2015
47002	Персонален данок – надоместоци	113.045	0
47003	Персонален данок – за надворешни членови на Советот на експерти	86.638	71.600
47004	Персонален данок – сопствено возило	11.194	1.992
	470 Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	**210.877**	**73.592**

Во оваа категорија влегуваат исплатите за персонален данок врз основа на користење на приватно возило за службени цели, персонален данок на доход за надоместоците на надворешните членови на Советот на експерти и персонален данок на доход за надоместоци за вработени. Трошоците за персонален данок за надоместоци кои се причина за отстапувањето, односно зголемувањето на расходите во таа категорија во однос на остварувањата во претходната година, бидејќи во претходната година овие трошоци беа планирани и исплатени од категоријата "Основни плати и надоместоци".

5. Проценување на позициите од билансот на состојба

Агенцијата треба благовремено и точно да ги евидентира сите сметководствени настани кои се однесуваат за календарската година, што подразбира дека и останатите сметководствени документи (фактури, испратници) кои се однесуваат за годината кога се известува, а се пристигнати во јануари следната година, треба да се евидентираат во тековната сметководствена евиденција.

Признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции значи приходите односно расходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале, според критериумот на мерливост и расположливост.

5.1.0 Парични средства на сметка

Агенцијата ги применува сметководствените начела и принципи за сметководствената евиденција за да обезбеди усогласена состојба на парични средства искажани во Билансот на состојба со последните изводи од деловните банки. На 31.12.2016 година состојбата на сметката во банка е усогласена со состојбата на ставката парични средства.

Според последниот извод бр. 124 од 31.12.2016 година состојбата на крајно салдо на сметката на Агенцијата во Халкбанк е 11.080.125 денари. Според последниот извод бр.6 од 29.10.2016 година состојбата на крајно салдо на сметка на Агенцијата во Силк Роуд банка заклучно со 31.12.2016 година изнесува 8.113 денари, додека на сметката во Охридска банка, според последниот извод бр. 19 на 02.12.2016 година, состојбата на крајно салдо заклучно со 31.12.2016 година изнесува 19.530 денари. На крајот на годината, вкупниот износ на ставката парични средства изнесува 11.107.768 денари. Секојдневните активности на

Агенцијата за кои се потребни готови парични средства се извршуваат преку благајна. На крајот на годината благајната се сведува на 0 денари, а вишокот се враќа на жиро сметката на Агенцијата..

Заради патувања на вработени во странство, Агенцијата има девизна благајна преку која се евидентираат исплатите на дадените девизни аванси, сметки, фактури и други документи во странска валута доставени од вработените по завршеното патување. Девизната благајна на крајот на годината се сведува на 0 денари, додека вишокот се враќа на жиро сметка.

5.1.1 Постојани средства

Согласно сметководствените принципи и стандарди, во текот на 2016 година Агенцијата вршеше амортизација на секое средство кое има набавна вредност над 300 евра во денарска противвредност, додека средствата под 300 евра во денарска противвредност беа само евидентирани во спецификација како ситен инвентар на Агенцијата. Доколку некое средство има посебна важност за вршење на дејноста на Агенцијата, а неговата вредност е под 300 евра, тоа се евидентира како основно средство, а не како ситен инвентар.

5.1.1а Опрема

Вкупната состојба на опрема во 2016 година е следната:

(во денари)

		2016	2015
013	Опрема	74.426.246	67.836.849

На 31.12.2016 вкупните опрема изнесувале **74.426.246**, со тоа што во 2016 година била набавена опрема во износ од **7.273.152** денари.

Во оваа категорија спаѓаат: набавката на нови софтверски лиценци и надградба на постојниот софтвер за членство (ИТ системот на Агенцијата), трошоци за антивирусна заштита и виндоус лиценци, набавка на нови сервери како и миграција, инсталација конфигурација и поврзување на системите и компјутерска опрема.

Во 2016 година во текот на ревизијата од страна на Државниот завод за ревизија утврдена е техничка грешка која е корегирана а се однесува на зголемување на вредноста на категоријата Градежни објекти за **683.755 денари** и намалување на вредноста на категоријата Опрема за истиот износ. Со увид во материјалната евиденција на постојаните средства со кои располага Агенцијата, ревизијата констатира постоење на техничка грешка при сметководственото евидентирање на овие две сметки (Градежни објекти и Опрема) кои не предизвикуваат промена на вредноста на постојаните средства.

5.1.1б Превозни средства

Вкупната состојба на патнички возила во 2016 година е следната:

(во денари)

		2016	2015
01600	Патнички возила	2.956.920	3.400.458

016	**Превозни средства**	**2.956.920**	**3.400.458**

На 31.12.2016 вкупните вредноста на патничките возила во сопственост на Агенцијата изнесувале **2.956.920** денари.

5.1.1в Градежни објекти

Вредноста на градежните објекти во 2016 година, забележа скромен пораст од 14.396 денари и на 31.12.2016 година е следната:

(во денари)

		2016	2015
01210	Административни згради	13.168.136	12.469.985
012	**Градежни објекти**	**13.168.136**	**12.469.985**

Во оваа категорија се евидентирани трошоците за поправка на кровот на деловниот објект на Агенцијата, со што во крајот на 2016 година се бележи скромна пораст.

5.1.1г Останати постојани средства

Во категоријата останати постојани средства, состојбата на крајот на 2016 година беше следна:

(во денари)

		2016	2015
01720	Книги во библиотека	104.027	104.027
01721	Уметнички слики	16.320	16.320
017	**Останати постојани.средства**	**120.347**	**120.347**

Категоријата останати постојани средства се користи за евидентирање на уметнички слики и книги во библиотека. Во 2016 година оваа категорија останува непроменета поради тоа што не се набавени книги и уметнички слики.

5.1.2 Амортизација

Согласно Правилникот за сметководството за непрофитните организации, при за пресметка на годишна амортизација на опремата и недвижностите, Агенцијата ги применува следните стапки:

Опрема	**Годишна стапка на амортизација**
Згради од бетон	1%
Патнички автомобил	15%
Опрема за разладување и греење	16%
Компјутерска опрема	20%
Канцелариски мебел	12%
Аудио, видео и ТВ опрема	14%
Канцелариска опрема	14%
Противпожарна опрема	12%
Канцелариска опрема со 16%	16%
Компјутерска опрема – хард дискови	16%
Компјутерски софтвер	12%
РАМ меморија	14%

Бела техника	12%

Согласно годишната амортизација која се прави на крајот од годината, направена е следната пресметка на годишната амортизација:

Евидентирана годишна пресметка за амортизација **за 2016**

ОПИС	Вкупно набавна вредност	Амортизација за 2016	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
ВКУПНО СОСТОЈБА НА СРЕДСТВА ЗА 2016	90.671.650	4.293.687	66.136.358	24.535.292

Евидентирана годишна пресметка за амортизација **за 2015**

ОПИС	Вкупно набавна вредност	Амортизација за 2015	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
ВКУПНО СОСТОЈБА НА СРЕДСТВА ЗА 2015	80.427.182	1.851.691	61.842.671	18.584.511

5.1.3 Краткорочни депозити

По утврдување на големината на резервниот фонд за 2016 година, Агенцијата изврши истражување на банки кои нудат најповолни каматни стапки, заради орочување на средствата од резервниот фонд. По добиените понуди од одделни банки, беше одлучено износот од **25.000.000 денари** да се орочат на 1 година во три банки и тоа со каматна стапка од 1.80% за **5.000.000** денари во Халкбанк, со каматна стапка од 3.00% за **12.500.000** денари во Еуростандард банка, а во Силк Роуд банка средствата се орочени со каматна стапка од 2,5% за **7.500.000** денари. Приходите од каматата ќе се наплатат на крајот на периодот на орочување, односно во јули 2017 година.

(во денари)

Депозити	**Период**	**Камата**	**Износ**	**Процент на вк. орочени средства**
Еуростандард банка АД Скопје	30.08.2016-30.08.2017	3.00%	12.500.000	50%
Халкбанк АД Скопје	30.08.2016 30.08.2017	1.80%	5.000.000	20%
Силк Роуд банка АД Скопје	30.08.2016-30.08.2017	2.50%	7.500.000	30%

5.1.4 Активни временски разграничувања

Во Активни временски разграничувања се евидентирани приходи кои што настанале во пресметковниот период, а кои се наплатени од двете пензиски

друштва 30 дена по истекот на пресметковниот период и тоа како приход врз основа на надоместокот (0.8%) и од други надоместоци.

(во денари)

	КБ Прво друштво	Нов пензиски фонд	Остан. АВР	Вкупно
Побарување врз основа на надоместок (0.8%)	2.490.141	2.346.471	0	4.836.612
Побарување врз основа на други надоместоци	127.551	108.451	0	236.002
Останати АВР	0	0	938.065	938.065
Вкупно побарување на 31.12.2016 година	**2.617.692**	**2.454.922**	**938.065**	**6.010.679**

Сметководствената евиденција ги опфаќа сите сметководствени трансакции и документи кои се однесуваат на сите побарувања, односно ги вклучува и евидентира сите побарувања врз основа на извршени услуги во текот на фискалната година, независно дали документите се издадени по истекот на фискалната година.

5.1.6 Обврски кон добавувачи

Во категоријата обврски кон добавувачи се евидентирани трошоците кои што настанале во пресметковниот период, а кои не се платени 30 дена по истекот на пресметковниот период.

Така пресметани, обврските кон добавувачи во Агенцијата за 2016 година беа како што следи:

	(во денари)
2016	
2200 Обврски кон добавувачи	**938.065**

Обврските кон добавувачи за 2016 година се однесуваат на трошоци за одржување на софтвер, одржување и поправки на деловен објект, членарини за меѓународни организациии и набавка на софтвер лиценции .

5.1.7 Обврски кон државата

Во категоријата обврски кон државата се евидентирани трошоците кои се однесуват на данокот за непризнаени расходи (данок на добивка) кои за **2016** година изнесуваат **79.163** денари.

5.1.8 Пасивни временски разграничувања

Во пасивни временски разграничувања се содржани краткорочни обврски на Агенцијата кон добавувачи кои се трошок за 2016 година, а се платени до 30 јануари 2017 година и тоа:

	2016

298 Пасивни временски разграничувања	**604.706**

Пасивни временски разграничувања за 2016 година воглавно се однесуваат на тековни трошоци за декември и тоа за : изнајмување на интернет линија, фиксен и мобилен телефон, закуп на опрема, гориво, одржување на хардвер, одржување на софтвери, услуги за секундарна локација, одржување на возило, трошоци за репрезентација, печатење на писма, услуги за пошта, такси услуги, аконтација за данок на непризнаени расходи, одржување на хигиена и електрична енергија.

5.1.9 Добивка пред оданочување и данок

Согласно Законот за данокот на добивка ("Службен весник на Република Македонија", бр. 112/2014, 129/2015 и 23/2016), основа за пресметување на данокот за соодветниот даночен период претставува износот на непризнаените расходи и помалку искажаните приходи. Сметководствената бруто добивка се утврдува според прописите за сметководство и воспоставените деловни политики и практики.

Даночната основа утврдена од непризнаените расходи за даночни цели се состои од:

- оданочиви расходи и помалку искажани приходи и
- расходи и помалку искажани приходи од поврзани субјекти.

Согласно член 11 од тој Закон и согласно направените трошоци во 2016 година, за Агенцијата оданочиви расходи се сметаат:

1) расходите кои не се поврзани со вршење на дејност на субјектот односно не се непосреден услов за извршување на таа дејност и не се последица од вршењето на таа дејност;
2) исплатените надоместоци на трошоци и други лични примања од работен однос, освен утврдените со оваа точка во износи кои не го надминуваат:

   - најнискиот износ на исплатените дневници за службени патувања, теренски додаток или одвоен живот утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија и прописите за органите на државната управа, при што исплатите врз оваа основа меѓусебно се исклучуваат;

   - износот на исплатените надоместоци на трошоци за користење на сопствено возило на вработен за потребите на работодавачот, во висина од 30% од исплатениот износ;

3) трошоците врз основа на месечните надоместоци на членовите на органите на управување над 50% од просечната месечна бруто плата исплатена во претходната година во Република Македонија, при што како надоместоци на членови на органите на управување се сметаат месечниот надоместок, односно паушал, надоместоците за патни и дневни трошоци;

4) трошоците направени за репрезентација во висина од 90%;

Стапката на данокот од добивка изнесува 10%

(во денари)

	2016	2015
Добивка пред оданочување	**9.508.220**	**7.490.013**
Данок на добивка	120.747	113.662
Добивка по оданочување	**9.387.473**	**7.376.351**

5.1.10 Добивка по оданочување

Во 2016 година Агенцијата оствари вишок на приходи над остварените трошоци, кој во целост се распределува во резервен фонд. За 2016 година нето добивката изнесува **9.387.473 денари**, а акумулираната нето добивка изнесува **40.496.513денари.**

Согласно член 56-а од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, доколку во текот на претходната деловна година Агенцијата оствари вишок приходи над остварените трошоци, остварениот вишок на средства се распределува во резервен фонд на Агенцијата. Износот на акумулираната нето добивка во целост се пренесува во резервен фонд на жиро сметка на Агенцијата во деловна банка. Располагањето со средствата од резервниот фонд е утврдено согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Подготвил: Пранвера Сума

Одобрил: Ферди Касами

Претседател на Советот на експерти
д-р Булент Дервиши